

Obbligazzjonijiet Fiducjarji

QORTI ĊIVILI PRIM'AWLA

ONOR. IMĦALLEF TONI ABELA LL.D.

Seduta ta' nhar il-Ġimgħa 26 ta' Ġunju, 2020

Numru 1

Rikors Numru 503/13TA

Bank of Valletta p.l.c. (C 2833)

vs

- 1. Simone Bianchi (K.I. numru 233365 (M)), u**
- 2. Arthur Naudi Manche` (K.I. numru 505871 (M)) u b'digriet tat-12 ta' Settembru, 2013, John Naudi Manche` tħalla jidħol fil-kawża in statu et terminis u b'digriet tad-9 ta' Diċembru 2019 stante l-mewt ta' John Naudi Manche` fil-mori tal-kawża il-ġudizzju f'ismu ġie trasfuż f'isem Arthur Naudi Manche`, Angele Pandolfino, Andrea, Matteo u Michela aħwa Bianchi, u Simone Bianchi bħala użufruttwarja tat-terz tal-eredita` tal-istess John Naudi Manche`**

Il-Qorti:

Rat ir-Rikors Ġuramentat tas-Socjetá Attrici Bank of Valletta p.l.c. preżentat fit-28 ta' Mejju 2013 u maħluf fl-istess jum minn Romuald Attard li permezz tiegħu qed tippremetti u titlob is-segwent:-

- “1. Illi, l-attriċi tinsab kreditriċi tal-konvenuti Simone Bianchi u żewġha Alessandro Bianchi għas-somma ta' tlett mija u wieħed u erbghin elf, mitejn u tlieta u sebgħin Ewro u wieħed u tmenin ċenteżmu (€341,273.81) bilanċ għad-debitu fil-kontijiet tal-“*Loan u Overdraft Accounts*” ta' l-imsemmija Alessandro u Simone Bianchi mas-soċjeta` attriċi flimkien mal-imgħax legali mill-10 ta' Mejju 2013 sal-jum tal-pagament effettiv, kif aġjar jirriżulta mill-Mandat ta' Sekwestru ippreżentat kontestwalment.
2. Illi, l-konvenuti Simone Bianchi u Arthur Naudi Manche` għandhom f'isimhom konguntement, kont *savings* 40019133397 mas-soċjeta` attriċi fis-somma ta' disgħa u tletin elf, erba' mija u tlettax-il Ewro u tnejn u għoxrin ċenteżmu (€39,413.22) u l-esponenti talbet lill-konvenuti sabiex il-konvenuta tħallas lill-Bank attur, il-porzjoni minn din is-somma rappreżentanti sehma mill-istess kont *savings* sabiex tirriduċi in parte s-somma dovuta lis-soċjeta` attriċi kif fuq imsemmi.
3. Illi, l-intimati irrifjutaw jagħmlu dak mitlub lilhom fil-premessa preċedenti u dan mingħajr ġusta kawża fil-Liġi u għalhekk l-esponenti għaddiet għad-depożitu ġudizzjarju taħt l-Awtorita` ta' din l-Onorabbli Qorti tal-istess somma ta' disgħa u tletin elf, erba' mija u tlettax-il Ewro u tnejn u għoxrin ċenteżmu (€39,413.22) permezz taċ-Ċedola ta' Depożitu ippreżentata kontestwalment.
4. Illi, is-soċjeta` attriċi għandha interess tkun taf, kemm mill-istess somma depożitata tappartjeni lill-istess konvenuta sabiex tkun tista' titħallas in parte is-sehem dovut lilha u għalhekk kellha ssir din il-kawża.

Għaldaqstant, wara li jsiru d-dikjarazzjonijiet neċessarji u li jingħataw il-provvedimenti opportuni, jgħidu il-konvenuti għaliex m'għandhiex din il-Qorti tilqa' t-talbiet attriċi li qed hawn titlob illi din il-Qorti jोग्हobha:

- (1) Tiddikjara u Tiddeċiedi kemm mis-somma ta' flus oriġinarjament miżmuma fil-kont *savings* numru 40019133397 f'isem il-konvenuti konguntement ta' disgħa u tletin elf, erba' mija u tlettax-il Ewro u tnejn u għoxrin ċenteżmu (€39,413.22) u liema somma ta' flus illum tinsab depożitata taħt l-Awtorita` ta' din il-Qorti permezz taċ-Ċedola ta' Depożitu ippreżentata kontestwalment, tappartjeni lill-konvenuta Simone Bianchi u kemm mill-istess somma ta' flus tappartjeni lill-konvenut Arthur Naudi Manche`,
- (2) Tawtorizza lil Arthur Naudi Manche` jirtira mir-Registru ta' din il-Qorti s-somma li din l-Onorabbli Qorti tiddeċiedi li tappartjeni lill-istess Arthur Naudi Manche` mill-imsemmija somma depositata permezz taċ-ċedola surreferita, u

- (3) Tawtorizza lis-soċjeta` attriċi tirtira mir-Registru ta' din il-Qorti s-somma kollha appartenenti lill-konvenuta Simone Bianchi mill-imsemmija somma depożitata permezz taċ-ċedola surreferita, akkont tad-debitu tagħha u ta' żewġha mas-soċjeta` attriċi kif fuq imsemmi.

Bl-ispejjeż inklużi dawk taċ-Ċedola ta' Depożitu ipprezentata kontestwalment li huma inġunti minn issa sabiex jidhru għas-subizzjoni."

Rat ir-Risposta Ġuramentata tal-aħwa konvenuti Simone Bianchi u Arthur Naudi Manche` maħlufa minnhom fl-24 ta' Ġunju 2013 u preżentata fit-28 ta' Ġunju 2013 li permezz tagħha eċċepew u wieġbu s-segwent:

"Il-Fatti

1. Illi huwa minnu illi il-bank attur għandu l-pretensjoni kontra Simone Bianchi bħala parteċipi fil-komunjoni tal-akkwisti bejnha u bejn żewġha Sandro Bianchi li minnu hi tinsab separata de facto.
2. Illi mingħajr preġudizzju għad-dritt ta' Simone Bianchi illi tikkontesta l-pretensjonijiet tal-Bank attur imsemmija fil-paragrafu 1 tar-rikors ġuramentat, il-konvenuti jistqarru illi l-fatti esposti fil-paragrafu 2 tar-rikors ġuramentat huma sostanzjalment korretti.
3. Illi l-konvenuti jikkontestaw il-kontenut tal-paragrafu 3 tar-rikors ġuramentat in kwantu li għandhom raġjuni mill-iktar valida sabiex irrifjutaw li jaderixxu għall-imposizzjoni tal-Bank attur u dana għall-motivi li ser jiġu esposti infra. Izda jaqblu illi sar id-depożitu imsemmi minkejja li jikkontestaw il-legalita` tiegħu kif ser jingħad ukoll infra.
4. Illi huma konsegwenzjalment jikkontestaw il-premessa fil-paragrafu 4 tar-rikors ġuramentat.
5. Illi effettivament, u mingħajr preġudizzju għall-kwistjonijiet ta' indoli legali rigwardanti l-legalita` tal-aġir tal-bank attur li dwarhom issir riserva għal azzjoni appożita, irid jingħad bħala fatt illi l-fondi appartenenti għall-kont savings imsemmi, li ġew depożitati taht l-awtorita` tal-Qorti, m'humix proprjeta` tal-konvenuti izda huma flus fdati lilhom minn missierhom John Naudi Manche`, u li huma dejjem aġixxew għalih u għan-nom tiegħu bħala prestanome. Dwar dan qed isir rikors kontestwali mill-istess John Naudi Manche` sabiex jitħalla jintervjeni fil-kawża sabiex jistabilixxi t-titolu tiegħu għal dawn il-fondi.
6. Ser jirriżulta ampjament mill-provi li ser iressqu mill-konvenuti u missierhom John Naudi Manche` illi l-flus in kwistjoni kienu l-frott ta' settlement ta' litiġju li fih kien ipparteċipa l-istess John Naudi

Manche` fir-rigward ta' pensjonijiet tal-Cable and Wireless. Il-kumpannija GO p.l.c. kienet wettqet h'las lill-pretendenti kollha, fosthom lil missier il-konvenuti.

7. Illi minhabba illi John Naudi Manche` kien u għadu pjuttost marid u jbagħti minn kondizzjonijiet marbutin mal-anzjanita`, kien xtaq illi l-flus jitqegħdu l-bank f'isem iż-żewġ konvenuti uliedu. Dwar dawn il-fatti ser jixhdu tliet avukati li kienu involuti kif ukoll Herbert Catania, manager tal-Bank attur stess li kien tahom il-parir sabiex jimxu b'dan il-mod.
8. Meta xi ftit ġimgħat ilu, il-konvenuti marru biex jirtiraw il-fondi mill-kont imsemmi, il-bank attur irrifjuta li jgħaddihom lhom, minhabba li huwa jivvanta pretensjoni kontra l-konvenuta Simone Bianchi (u mhux ukoll kontra l-konvenut l-ieħor), liema pretensjoni fil-mument tar-rifjut la kienet ċerta, la likwida u ċertament mhux dovuta. Dan ifisser illi l-aġir tal-Bank attur kien abbużiv, u fil-mument li dan żamm għandu l-fondi, li kienu għandu b'titolu li jikkomporta r-restituzzjoni tagħhom, dan wettaq miżapproprjazzjoni.
9. Illi fil-korrispondenza li segwiet bejn id-difensur sottofirmat u l-uffiċċju legali tal-bank attur, il-provenjenza tal-fondi u l-fatt li dawn jappartjenu lill-missier il-konvenuti ġie esplicitament imsemmi, u hawn issir riferenza lejn l-emails li qed jiġu hawn annessi u markati RGD1 sa RGD6, u speċjalment dik markata b'halo Dokument RGD4.

Eċċezzjonijiet

10. Illi t-talbiet attriċi għandhom jincaħdu minhabba illi l-flus in kwistjoni jappartjenu lil John Naudi Manche` li qed jitlob kontestwalment li jintervjeni fil-kawża, u li għalhekk il-Qorti għandha tiddikjara illi l-istess fondi jappartjenu lill-istess John Naudi Manche` u li uliedu l-konvenuti qegħdin jaġixxu b'halo mandatarji tiegħu u li għalhekk għandhom jirċievu l-fondi kollha depożitati fiċ-ċedola in kwistjoni mingħajr ma jbagħtu spejjeż tal-istess depożitu u bl-ispejjeż kontra l-bank attur, speċjalment minhabba illi dawn il-fatti ġew mgħarrfin lill-qabel ma hu ħa l-miżura tad-depożitu imsemmi, u għalhekk li kieku dan ma ħax il-posizzjoni ingustament riġida u żmiżurata li ħa, ma kienx ikun hemm b'żonn ta' dawn il-proċeduri."

Rat id-digriet datat 12 ta' Settembru 2013 li bih din il-Qorti diverżament presjeduta laqgħet it-talba ta' John Naudi Manche` biex jithalla jidhol fil-kawża in statu et terminis;

Rat l-avviż tat-22 ta' Frar 2019 dwar l-assenjazzjoni ta' dmirijiet lill-Imħallfin ai termini tal-artikolu 11(3) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, li bis-saħħa tiegħu l-kawża odjerna ġiet assenjata lil dina l-Qorti kif presjeduta meta kienet diġa mħollija għas-sentenza;

Rat l-atti kollha tal-kawża;

Rat id-dokumenti li ġew esebiti in atti;

Qrat ix-xhieda fil-kawża;

Rat il-verbal tal-udjenza tas-27 ta' Jannar 2020 fejn il-kawża tħalliet għal-llum għas-sentenza.

Punti ta' fatti

1. Din il-kawża tirrigwarda kont savings bin-numru 40019133397 mas-Socjetá Attriči fis-somma ta' disgħa u tletin elf, erba' mija u tlettax-il Ewro u tnejn u għoxrin ċenteżmu (€39,413.22). Mill-atti jemergi b'mod inkontestat u inkonfutabbli, li l-ammont depożitat jappartjeni lill-missier il-Konvenuti, l-intervenut fil-kawża, John Naudi Manche`. Dan l-ammont jirrapreżenta parti minn somma akbar li John Naudi Manche` irċieva mis-Socjetá Go P.L.C. bħala pensjoni skont ftehim iffirmat fit-2 ta' Novembru 2009 (ara fol 79 kif ukoll xhieda ta' Dr. Louis Cassar Pullicino a` fol 86 u Dr. Peter Borg Costanzi a` fol 88 u xhieda tal-intervenut John Naudi Manche` a` fol 118 u 119).

2. L-intervenut trasferixxa dawn il-flus lill-Konvenuti uliedu bl-iskop li jinżammu temporanjament f'kont bankarju f'isimhom filwaqt li jibqgħu proprjetá tiegħu (ara affidavit u xhieda ta' l-avukat Stephen Muscat a` fol 56 u 104 et seq kif ukoll l-original tal-affidavits tal-Konvenuti a` fol 205 u 206 u xhieda tal-intervenut John Naudi Manche` a fol 120). Dan kollu sar minħabba raġunijiet imfissra mill-Konvenuta Simone Bianchi fix-xhieda tagħha (a` fol 98 et seq).

3. Il-Konvenuti avviċinaw lill-prim kuġin tagħhom, Herbert Catania, qua branch manager fi ħdan is-Socjetá attriċi, għal dan il-għan. Il-Bank, kif rappreżentant minn Herbert Catania, kien jaf li l-flus jappartjenu lill-missier il-Konvenuti (ara xhieda Herbert Catania a` fol 91 sa 94 u xhieda Simon Bianchi a` fol 98 sa 100). Minkejja dan, il-Bank kif hekk rappreżentat, iddeċieda li jagħti l-kunsens tiegħu għal dan id-depożitu u fetaħ il-kont f'isem il-Konvenuti xorta waħda (ara Dok RA1 a` fol 140, Dok RA2 a` fol 142, Dok RA 3 a` fol 144, Dok RA9 a` fol 175 u xhieda Herbert Catania a` fol 184).

4. Mill-atti jirriżulta, li mill-ammont depożitat fil-kont imsemmi ssarfu xi ċekkijiet permezz ta' kont kurrenti li ġie *paired* ma' dak in kwistjoni (ara xhieda Roderick Abela a` fol 152). Miċ-ċekkijiet li ssarfu, l-akbar ammont li nħareġ, ossia ta' għaxart elef Ewro (ara Dok RA4 a` fol 145), ġie depożitat lura fil-kont. Il-bqija taċ-ċekkijiet hekk imsarrfa kienu f'ammonti żgħar li ntuzaw għall-eżiġenzi ta' missier il-Konvenuti stess (ara xhieda

tal-Konvenuti a` fol 123, 124, 130 u 179 u xhieda ta' Roderick Abela a` fol 152 et seq).

5. Fis-7 ta' Ottubru 2011 dan il-kont ġie milqut minn mandat ta' sekwestru f'isem Alessandro Bianchi kontra martu l-Konvenuta Simone Bianchi għall-ammont ta' €121,770.14 (ara Dok RA5 a` fol 147 u xhieda Roderick Abela a` fol 152). Fl-14 ta' Awwissu 2012, il-Bank ġie servut b'sekwestru ieħor f'isem is-socjetá P.J. Stutters (Marketing) Ltd kontra l-Konvenuta Simone Bianchi u r-raġel tagħha Alessandro Bianchi għall-ammont ta' €4,915.22 (ara Dok RA6 a` fol 148 u xhieda Roderick Abela a` fol 153).

6. Fis-16 ta' Mejju 2012, il-Bank ġie ordnat mill-Qorti sabiex iħassar is-sekwestru li kien sar mir-raġel tal-Konvenuta Simone Bianchi. Fl-istess ġurnata, l-aħwa Konvenuti marru għand il-Bank attur biex jiżbankaw il-flus depożitati fil-kont imsemmi. Il-Bank iżda ħa d-deċiżjoni li l-flus depożitati jibqgħu miżmuma u ma jiġux żbankati. Dan bl-iskop, li nofs l-ammont depożitat jagħmel tajjeb għad-dejn li Simone Bianchi għandha mar-raġel tagħha Alessandro Bianchi fil-konfront tal-Bank attur (ara xhieda Roderick Abela a` fol 154 et seq u kopja taċ-ċitazzjoni 1093/2013 li l-Bank attur fetaħ kontra l-konjugi Bianchi għall-ħlas ta' dejn a` fol 171, illum deċiża b'Sentenza mogħtija fl-10 ta' Marzu 2016).

7. Fit-28 ta' Mejju 2013 il-Bank attur ottjena il-ħruġ ta' mandat ta' sekwestru kontra l-konvenuta Simone Bianchi u żewġha fl-ammont ta'

€341,273.81 (ara Dol RA7 a` fol 149). Fl-istess ġurnata, l-Bank imsemmi ddepożita taħt l-awtoritá tal-Qorti is-somma miżmuma fil-kont inkwistjoni, jiġifieri il-kont savings 40019133397, akkont tad-debitu li l-Konvenuti kellhom miegħu (ara kopja legali tač-čedola ta' depożitu a' fol 210). Kontestwalment il-Bank Attur istitwixxa dawn il-pročeduri.

Punti ta' Liġi

8. Permezz ta' din il-kawża, l-Bank Attur qed jitlob, sabiex ikun dikjarat u dečiż, kemm mis-somma ta' flus miżmuma fil-kont inkwistjoni, f'isem il-konvenuti, tappartjeni lill-Konvenuta Simone Bianchi u kemm tappartjeni lill-Konvenut ħuha, Arthur Naudi Manchè. Konsegwentement, il-Bank Attur talab l-awtorizzazzjoni sabiex il-Konvenut Arthur Naudi Manche` jirtira dik is-somma li tappartjeni lilu, filwaqt li huwa jirtira dik is-somma li tappartjeni lill-Konvenuta Simone Bianchi akkont tad-debitu tagħha u ta' żewġha.

9. Il-Konvenuti laqgħu għal din l-azzjoni bl-eččezzjoni ewlenija li l-fondi fil-kont savings imsemmi, illum depożitati taħt l-awtoritá tal-Qorti, m'humix proprjetá tal-konvenuti, iżda huma flus fdati lilhom minn missierhom l-intervenut John Naudi Manche`, u li huma dejjem aġixxew fl-interess tiegħu bħala mandatarji prestanom (ara eččezzonijiet fil-paragrafu 10 kif ukoll paragrafu 5 a` fol 35 u 36).

10. Il-ġurisprudenza kostanti tal-Qrati tagħna dejjem ekwiparat l-Istitut tal-prestanome ma' dak tal-Mandat kif regolat taħt it-Titolu XVIII tat-Taqsima II tal-Kodiċi Ċivili. Tabilhaqq "*d-duttrina ilha tqis il-prestanome bħala mandatarju u haġa waħda, l-iżjed fir-relazzjonijiet bejnu u l-mandant.*" (ara **Dolores mart Anthony Abela et vs Vincent Gusman et, Qorti tal-Appell, 28 ta' Frar 2014**). Il-Qrati tagħna dejjem irrikonoxxew li "*verament m'hemmx distinzjoni bejn it-termini 'prestanome' u l-'mandatarju'*" (ara **Judith Lucchesi et noe vs Rita Sultana pro et noe, Qorti tal-Appell, 3 ta' Diċembru 2004**). Fi kliem ieħor, "*persuna li taġixxi ta' prestanome mhijiex ħlief mandatarja u huma r-regoli tal-mandat li jirregolaw ukoll ir-relazzjoni bejn il-prestanom u l-mandant.*" (ara **John Cauchi vs George sive Gino Cauchi et, Qorti Ċivili Prim' Awla, 10 ta' Marzu 2016**).

11. Dan il-kunċett ġie stabbilit b'mod awtorevoli fis-**Sentenza fl-ismijiet Professur Anthony J. Mamo O.B.E., noe vs Nobbli Charles Sant Fournier datata 2 ta' Mejju 1957 tal-Qorti tal-Appell** fejn kien eżaminat l-Istitut tal-mandatarju prestanom. Fiha intqal hekk:

"Il-mandatarju prestanom huwa dak li apparentament jeżercita drittijiet ta' proprjetarju mentri fir-realtà huwa sempliciment mandatarju. Meta huwa, f'din il-kwalità ta' mandatarju prestanom, jakkwista l-proprjeta` tal-ħaġa immobili, ikun hemm att publiku li bih tiġi lilu trasferita l-proprjeta` tal-ħaġa, u konvenzjoni segreta fis-sens li huwa, pretiż akkwirent, mhux ħlief

mandatarju. Għar-rigward tat-terzi jibqa' l-prinċipju illi, rispett għal dawn, il-konvenzjonijiet segreti li jidderogaw għall-konvenzjoni palezi, ma jipproduċu l-ebda effett. Imma bejn il-mandant u l-mandatarju prestanom il-konvenzjoni vera tipprevalixxi għall-konvenzjoni apparenti, u d-drittijiet u l-obbligi tal-mandatarju prestanom jiġu retti mil-liġi tal-mandat, u l-ħwejjeġ minnu akkwistati jappartjenu kwindi lill-mandant;

Jiktbu a propożitu **Baudry-Lacantinarie u Wahl, fit-Trattato Teorico-Pratico di Diritto Civile**:- “Il prestanome non si distingue dal mandatario; infatti la dissimulazione della sua qualita` non ha luogo che di fronte ai terzi. Gli oggetti acquistati appartengono quindi al mandante” (Vol. XXIV, pag. 486, nro. 890). U inveru, d-dispozizzjoni kontenuta fl-art. 1042 (1) tal-Kodici Ċivili tagħna, fis-sens li “ħadd ma jista' b'kuntratt f'ismu jobliga jew jikkuntratta ħlief għalih innifsu”, għandha tiġi kollegata mad-dispozizzjoni tal-liġi tal-mandat, fis-sens li “meta l-mandatarju jkun aġixxa fl-isem tiegħu nnifsu, l-mandant m'għandux azzjoni kontra dawk li magħhom ikun ikkuntratta, u lanqas dawn ma għandhom azzjoni kontra l-mandant” (art. 1973 Kod. Cit.).” (*Emfazi ta' din il-Qorti*).

12. Fis-Sentenza fl-ismijiet Victor Pisani vs Grazio Mizzi et, datata 29 ta' Jannar 2010, il-Qorti tal-Appell bl-istess mod saħqet li “Meta persuna sservi ta' prestanome għal persuna oħra, hija għandha tkun trattata bħala mandatarja u xejn aktar ħlief hekk. Ir-regoli tal-mandat għandhom għalhekk japplikaw u, b'mod partikolari, il-mandatarju

*prestanome ma jistax iżomm għalih innifsu dak li jkun akkwista. F'dik li għandha x'taqsam ma' responsabbiltà, huwa jrid iwieġeb bħala mandatarju: ara l-awturi **Andrea Torrente u Piero Schlesinger (Manuale di Diritto Privato, quattordicesima edizione, Giuffrè Editore, 1994, pg. 541 -542):***

“Il mandatario ha poi l'obbligo, in virtù del mandato ricevuto, di trasferire con un successivo negozio al mandante il diritto acquistato in nome proprio, ma nell'interesse del mandante.”

13. Għalkemm fil-każi citati dan il-prinċipju ġie rikonoxxut fil-kuntest ta' trasferiment ta' proprjetà immobbli, ma hemmx dubju li l-istess japplika f'kuntest ta' trasferiment ta' kwalunkwe ħaġa, kemm immobbli u anke mobbli, da parte ta' mandatarju prestanom, fuq inkarigu tal-mandant. Di fatti dawn il-prinċipji huma ribaditi mill-awturi dwar dak li konvenzjonalment jissejjaħ mandat presta-nome:

“Intorno alla rappresentanza poi importa sommamente di considerarae l'ipotesi che il-mandato sia dato sotto la forma di vendita , cessione o di altro atto , mediatnte cui il-mandante investe apparentemente il mandatario di tutti i diritti di propietaio o di padrone dell'affare. Perciocche' in essa il mandatario (si chiama volgarmente presta-nome) agisce non come rappresentante del mandante , ma in nome propio , egli e non questi si obbliga verso terzi: e reciprocamente verso lui e non verso il mandante i terzi medesimi si obbligano: e' indifferente sotto entrambi i

rapporti che questi conoscessero o no la vera qualita' con cui il mandatario trattava gli affari con loro." (**Emidio Pacifici-Mazzoni . Diritto Civile Italiano . Vol VI, pagina 143 Ed . Eugenio e Filippo Cammelli . 1873**).

14. Il-leġislatur ried li jagħraf espressament qagħda bħal din billi jirregola sewwa l-effetti tagħha fil-qafas ta' obligazzjonijiet fiduċjarji. Tabilhaqq, bl-artikolu 1871A, li ġie ntrodott fil-Kodiċi Ċivili taħt l-istitut tal-Mandat permezz tal-Att numru XIII ta' l-2004, jiddisponi li "*Kull persuna li iżzomm proprjetà għal persuna oħra, iżzomm il-proprjetà soġġetta għal obligazzjonijiet fiduċjarji lejn il-persuna li tinkarigaha għal dak l-għan, u tkun regolata bid-dispożizzjonijiet ta' dan il-Kodiċi dwar obligazzjonijiet fiduċjarji*".

15. Kif osservat il-**Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) Ġurisdizzjoni Superjuri fil-kawża fl-ismijiet Joann Cordina vs Charles Cordina tas-26 ta' Settembru 2007**, "*Bl-Att numru XIII ta' l-2004 ġew introdotti emendi komprensivi fil-Kodiċi Ċivili (Kap. 16) dwar id-dmirijiet ta' fiduċjarju (Artikolu 1124A tal-Kodiċi Ċivili) u dwar il-mandat prestanome (prinċipju li kien ilu jiġi applikat fis-sistema ġuridika tagħna). Il-Qorti tqies li bid-dħul fis-señħ ta' dan l-Att, is-sitwazzjoni ġiet ħafna iktar iċċarata u l-leġislatur introduċa provvedimenti dettaljati fejn mandatarju jzomm għandu proprjeta' f'isem ħadd ieħor u anke rimedji godda.*"

16. B'Att ieħor numru XXXVI tal-2018, il-leġislatur kompli jlabora dawn il-provvedimenti dwar il-mandat prestanome b'mod iktar estensiv u pjuttost kumpless. L-Att imsemmi emenda l-artikolu 1124A li jirregola l-obbligazzjonijiet fiduċjarji, għamel evoluzzjoni sħiħa tal-artikolu 1124B u introduċa provvedimenti ġodda li jirregolaw id-dritt tal-propjetá soġġetta għal obbligazzjonijiet fiduċjarji (art 1124Ċ), irtirar tal-fiduċjarju u l-ħatra tas-suċċessur tiegħu (art 1124D), azzjoni fiduċjarja (art 1124E), preskrizzjoni (art 1124F), obbligazzjonijiet fiduċjarji għal skop partikolari (art 1124G), obbligazzjonijiet tal-benefiċjarju fir-rigward tal-fiduċjarju (art 1124H) u direzzjonijiet mill-Qorti li jista' japplika għalihom il-fiduċjarju (art 1124I). Skont l-artikolu 1124J(ċ), dawn id-dispożizzjonijiet hekk emendati u miżjuda japplikaw għal kull obbligazzjoni fiduċjarja eżistenti mad-dħul fis-seħħ tal-imsemmija dispożizzjonijiet, ħlief fil-każijiet imsemmija fil-proviso tal-istess artikolu 1124J(ċ).

17. Kif jirrisulta mid-dibattiti parlamentari, fi kliem Onor. Clifton Grima, il-*"klausola 39 [tal-Att XXXVI tal-2018] temenda l-artikolu 1124B tal-Kodiċi li jkompli jagħti iktar kjarifika dwar x'inhuma l-obbligazzjonijiet fiduċjarji. Qed jiġu sostitwiti subartikoli (1) u (2) biex tingħata spjegazzjoni kif għandu jaġixxi l-fiduċjarju bħala propjetarju. Qed jiżdedu diversi subartikoli ġodda li huma intiżi biex jimlew dak il-vojt li kien hemm fil-Kodiċi eżistenti ħalli jkun hemm iktar regolamentazzjoni ta' kif għandu jaġixxi l-istess fiduċjarju fl-obbligi tiegħu fir-rigward tal-benefiċjarji. Qed inħarsu lejn id-dritt ta' azzjoni li jista' jiġi eżerċitat minn min kellu s-setgħa*

li jipproteġi, jissorvelja u jinforza l-istess strument kostituttiv, inkluż anke l-Avukat Ġenerali. Hawnhekk qegħdin inħarsu 'l quddiem u nagħtu iktar ċarezza.” (minuti tal-laqqgħa tal-kumitat parlamanteri li saret l-Erbgħa, 24 ta’ Ottubru 2018).

Konsiderazzjonijiet

18. Fil-każ odjern joħoġ ċar mill-fatti inkontestati u kif senjalati aktar 'l fuq, li l-konvenuti ddepożitaw il-flus fil-kont inkwistjoni bħala mandatarji prestanom għal missierhom. Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet legali suesposti, il-flus mertu tal-kontestazzjoni li għandha quddiemha din il-Qorti, ai termini tal-artikolu 1871A(1) tal-Kodiċi Ċivili, huma soġġetti għal obligazzjonijiet fiduċjarji taħt id-dispożizzjonijiet tal-artikoli 1124A sa 1124J tal-istess Kodiċi.

19. Din il-Qorti għalhekk taqbel ma’ dak sottomess mill-konvenuti fin-nota ulterjuri (a’ fol 227). Fid-dawl tal-Att XXXVI tal-2018 li daħal fis-seħħ wara l-preżentata tan-nota imsemmija, issa ghandu japplika l-artikolu 1124(Ċ)(1) tal-Kodiċi Ċivili. Skont dan l-artikolu, il-proprjetá mertu tal-każ , konsistenti fi flus li kienu depożitati fil-kont savings numru 40019133397 mal-Bank Attur, illum depositati taħt l-awtoritá tal-Qorti, *“tistabbilixxi patrimonju distint u separat, ... u ... m’għandhiex tkun soġġetta għal talbiet jew drittijiet ta’ azzjoni tal-kredituri personali tal-fiduċjarju, l-anqas tal-konjuġi jew tal-eredi tiegħu.”*

20. Din il-Qorti sejra għalhekk tilqa' l-eċċezzjoni tal-Konvenuti. Pero' sa fejn f'din l-eċċezzjoni qed jintalab li din il-Qorti "tiddikjara illi l-istess fondi jappartjenu lill-istess John Naudi Manche` u li uliedu l-konvenuti qegħdin jaġixxu bħala mandatarji tiegħu u li għalhekk għandhom jirċievu l-fondi kollha depożitati fiċ-ċedola in kwistjoni mingħajr ma jbagħtu spejjeż tal-istess depożitu u bl-ispejjeż kontra l-bank attur" (ara eċċezzjoni a' fol 36), dan ma hux ser jintlaqa'. Dan għaliex *"Kif ampjament jirriżulta mill-ġurisprudenza nostrali l-prinċipji ġuridiċi in materia jipprovdu li: (i) Il-Qorti għandha toqgħod għat-termini tad-domanda jew domandi; u s-sentenza għandha tkun konformi għad-domanda. Jekk imbagħad il-Qorti tiddeċiedi fuq kawżali diversa, id-deċiżjoni tagħha tkun extra petita; (ii) hemm l-extra petita jew l-ultra petita meta tiġi sostitwita għall-azzjoni jew għad-domanda avanzata mill-attur, azzjoni jew domanda oħra li minnu ma ġietx proposta, jew meta d-deċiżjoni tmur iktar 'l hemm mid-domanda jew azzjoni avanzata."* (ara **Sentenza fl-ismijiet Ronald Agius et vs Paul Portelli, Qorti tal-Appell, 2 ta' Marzu 2007**).

21. Il-Qorti għalhekk hija ċirkoskritta bit-talbiet tal-Bank tal-Attur. Li kieku l-konvenuti riedu jottjenu din ix-xorta ta' dikjarazzjoni, ma kien hemm xejn li jzommhom milli jippromwovu azzjoni oħra da parti tagħhom u li setgħet tiġi trattata kontestwalment mal-presenti jew li jipprevalixxu rwieħhom mill-Istitut tar-rikonvenzjoni.

Decide

Għaldaqstant u għar-raġunijiet fuq imsemmija, il-Qorti qiegħdha taqta' u tiddeċiedi din il-kawża billi;

Tilqa' l-eċċezzjoni tal-konvenuti sa fejn din hija kompatibbli mal-motivazzjonijiet fuq imsemmija;

Tiċħad it-talbiet kollha Attrici.

Spejjes tal-kawża a' karigu tal-Bank Attur salv dawk tal-intervenut fil-kawża li jibqgħu bla taxxa.

Imħallef Toni Abela

Deputat Registratur